

Werkstress in de gezondheidszorg

Maarten van Klaveren, m.vanklaveren@uva.nl

STZ advies & onderzoek, Eindhoven, Universiteit van Amsterdam / AIAS

Kea Tijdens, k.g.tijdens@uva.nl

Universiteit van Amsterdam / AIAS

Amsterdam, NL, 23 februari 2010

Loonwijzer-column voor Zeggenschap, nr. 1, 2010

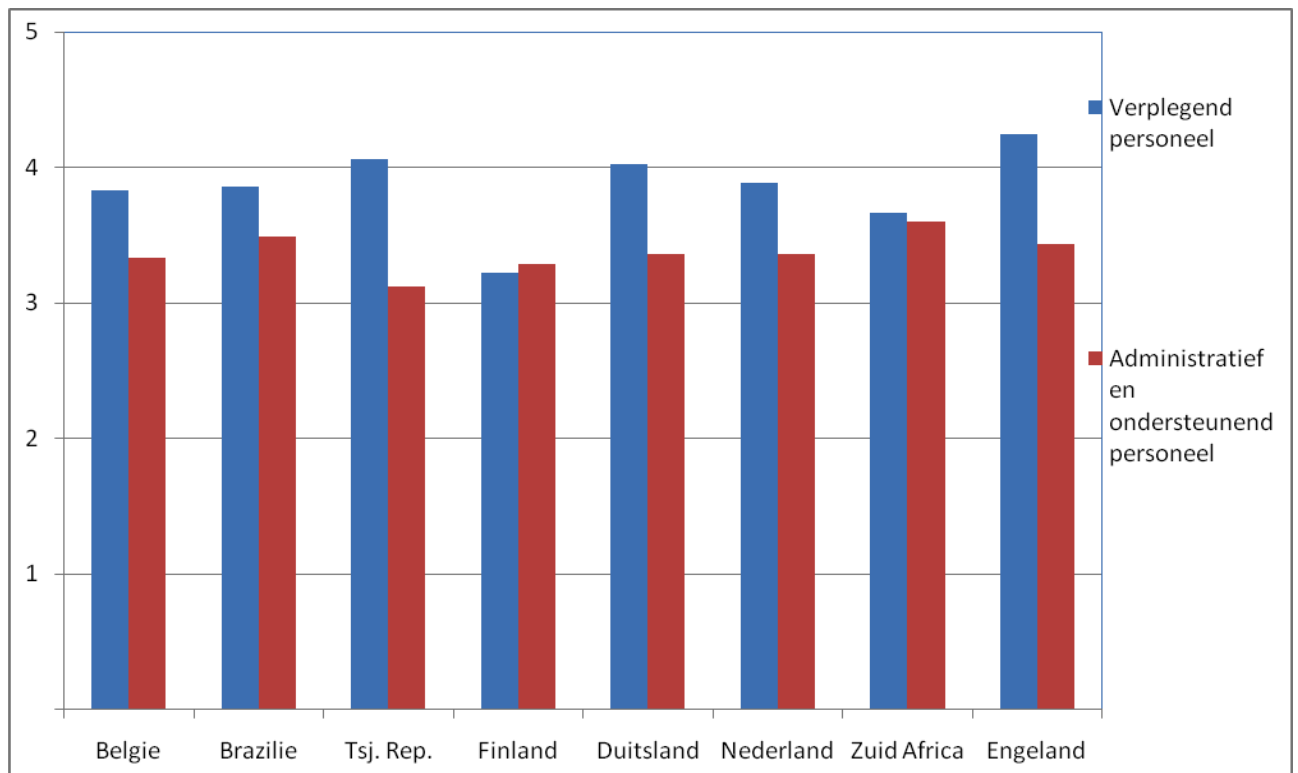
In de Loonwijzer-enquete wordt de laatste jaren heel precies gevraagd naar het beroep van de web-bezoeker. Samen met de wereldwijde verspreiding van de Loonwijzer maakt dit het mogelijk om lonen en arbeidsomstandigheden te vergelijken voor beroepen en landen. Dit keer richten we ons op de werkstress in de gezondheidszorg. Bij allerlei gelegenheden, op congressen en in de internationale vakbeweging bijvoorbeeld, lijkt de werkstress van verplegend personeel er uit te springen. We gaan na of dat zo is, door de antwoorden op de vraag “Moet je in je baan onder druk werken?” voor 2008 en 2009 te vergelijken voor verplegend personeel aan de ene kant en administratief en ondersteunend personeel in de gezondheidszorg aan de andere. Dat doen we voor acht landen: zes EU-landen (België, Tsjechische Republiek, Finland, Duitsland, Nederland en Engeland), Brazilië en Zuid-Afrika.

In de grafiek staan de bevindingen van onze analyse. De blauwe staven geven de hoogte van de scores aan van het verplegend personeel, de rode die van het administratief en ondersteunend personeel. Alleen in Finland blijkt de stress-score van de laatste beroepsgroep (iets) hoger, in de andere zeven landen is die van het verplegend personeel inderdaad hoger. In vier landen -- België, Tsjechische Republiek, Duitsland en Nederland -- is dat verschil significant. Behalve in Finland ligt de stress-score van de verpleegkundigen ook aanzienlijk boven de gemiddelde stress-score voor de hele gezondheidszorg, terwijl de score van het administratief en ondersteunend personeel onder dat gemiddelde blijft.

We hebben ook gekeken naar enkele achtergronden. De hoge stress-scores nemen niet weg dat de tevredenheid met de eigen baan onder het verplegend personeel gemiddeld hoog is. Met uitzondering van Duitsland blijkt die hoger dan de baantevredenheid onder het administratief en ondersteunend

personeel. In drie landen (Nederland, Tsjechië en Finland) is het verschil significant ten gunste van de verplegenden. De tevredenheid met het loon levert daarentegen een minder eenduidig beeld op. In Engeland en Brazilië is de loon-tevredenheid onder verplegenden hoger dan onder hun administratieve en ondersteunende collega's, terwijl in Duitsland en Finland het beeld omgekeerd is. In de vier andere landen zijn de verschillen te verwaarlozen. Al met al lijkt werkstress onder verplegenden zich niet duidelijk te vertalen in sterke onvrede met de beloning. De baantevredenheid wijst er op dat de werkstress tamelijk sterk gecompenseerd wordt door zogeheten intrinsieke elementen in de baan. De uitzondering lijkt Duitsland, waar verplegenden relatief ontevreden zijn met hun baan en ook met hun beloning.

Grafiek De gemiddelde scores op stress (1 weinig stress – 5 veel stress) voor verplegend personeel en voor administratief en ondersteunend personeel, uitgesplitst per land

Bron: Ongewogen WageIndicator data, selectie twee beroepsgroepen in de gezondheidszorg, januari 2008– december 2009

Maarten van Klaveren is senior onderzoeker/consultant bij STZ advies & onderzoek, Eindhoven

Kea Tijdens is onderzoekscoördinator bij AIAS, Universiteit van Amsterdam

